

POSTĘPOWANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

KOMISJA EUROPEJSKA

POMOC PAŃSTWA – POLSKA

Pomoc państwa SA.33114 (12/C) (ex 11/NN) – domniemana pomoc państwa dla stoczni Crist

Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/C 129/05)

Pismem z dnia 25 stycznia 2012 r., zamieszczonym w autentycznej wersji językowej na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła Polskę o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczącego wyżej wspomnianego środka pomocy.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka pomocy, w odniesieniu do którego Komisja wszczynając postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Kancelarii ds. Pomocy Państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Faks +32 22961242

Otrzymane uwagi zostaną przekazane władzom polskim. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio uzasadnionym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA

OPIS ŚRODKA

W dniu 6 listopada 2008 r. Komisja przyjęła dwie decyzje o odzyskaniu pomocy⁽¹⁾ w odniesieniu do niezgodnej z prawem pomocy państwa na rzecz stoczni w Gdyni i w Szczecinie (zwanych dalej „Stocznią Gdynia” i „Stocznią Szczecińską”), umożliwiającej zastosowanie szczególnej procedury zbycia, tj. możliwość zbycia aktywów stoczni przez władze polskie w pakietach w drodze otwartych, przejrzystych, bezwarunkowych i niedyskryminujących procedur przetargowych. Pierwsza tura przetargu, rozpoczęta w marcu 2009 r., okazała się nieskuteczna. Drugą turę przetargu przeprowadzono w okresie od listopada do grudnia 2009 r. W trzeciej rundzie przetargowej, dzięki pożyczce w wysokości 150 mln PLN (33,4 mln EUR) otrzymanej od należącej do państwa Agencji Rozwoju Przemysłu (zwanej dalej „ARP”), spółka Crist była w stanie zaofe-

rować 175 mln PLN (39 mln EUR) za nabycie pakietu aktywów Stoczni Gdynia składających się z suchego doku i tym samym była w stanie przebić ofertę innego konkurenta.

Środek, który jest obecnie objęty dochodzeniem, to pożyczka udzielona przez ARP spółce Crist o stopie procentowej w wysokości 7,02 % zdefiniowanej jako sześciomiesięczna stopa WIBOR + 1,2 %, do których dodano marżę odsetkową w wysokości 1,8 %. Zgodnie z programem ARP maksymalna intensywność finansowania ze strony ARP nie może przekroczyć 80 % wartości netto planowanej inwestycji.

OCENA ŚRODKA

Komisja ma wątpliwości, czy spółka Crist byłaby w stanie pozyskać tak znaczące środki finansowe na podobnych warunkach na rynku na podstawie wspomnianego planu operacyjnego.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 19/05 (ex N 203/05) udzielonej przez Polskę dla Stoczni Szczecińskiej (Dz.U. L 5 z 8.1.2010, s. 1), i decyzja Komisji z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 17/05 (ex N 194/05 i PL 34/04) udzielonej przez Polskę Stoczni Gdynia (Dz.U. L 33 z 4.2.2010, s. 1).

W szczególności Komisja ma wątpliwości, czy pożyczka udzielona przez ARP jest zgodna z kryteriami określonymi w programie, tj. 1), czy przedsiębiorstwo kwalifikowało się do wsparcia przez ARP zgodnie z kryteriami określonymi w programie i 2), czy intensywność finansowania ARP dla spółki Crist była zgodna z maksymalnym progiem finansowania określonym przez program.

Komisja uznaje, że pożyczka ARP udzielona spółce Crist wiązała się z uprzywilejowanym traktowaniem tego podmiotu.

Ponadto umowa między ARP i spółką Crist stanowiąca podstawę udzielenia pożyczki i wyceny rzeczoznawców dotyczące akcji spółki Crist i suchego doku jako zabezpieczenia pożyczki nie zostały przekazane Komisji.

OCENA ZGODNOŚCI POMOCY Z PODSTAWĄ PRAWNĄ, W TYM PRZEDSTAWIENIE WĄTPLIWOŚCI KOMISJI, Z DOKŁADNYM ODNIENIEM DO SZCZEGÓŁOWYCH PRZEPISÓW ODPOWIEDNIH WYTYCZNYCH/RAM

Na obecnym etapie Komisja ma poważne wątpliwości, czy, w przypadku gdy środek zostanie uznany za pomoc państwa, będzie on zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie jednego z odstępstw, o których mowa w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TFUE lub wytycznych Komisji na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, a w szczególności zasad ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego.

Zgodnie z art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 wszelka bezprawnie przyznana pomoc może podlegać odzyskaniu od beneficjenta.

TEKST PISMA

„Komisja pragnie poinformować Polskę, że po przeanalizowaniu przekazanych przez władze polskie informacji na temat wyżej wymienionych środków pomocy, podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 6 listopada 2008 r. Komisja przyjęła dwie decyzje o odzyskaniu pomocy⁽²⁾ w odniesieniu do niezgodnej z prawem pomocy państwa na rzecz stoczni w Gdyni i Szczecinie (dalej „Stoczni Gdynia” i „Stoczni Szczecińskiej”) umożliwiającą zastosowanie szczególnej procedury zbycia. Władze polskie miały możliwość zbycia aktywów stoczni w pakietach w drodze otwartych, przejrzystych, bezwarunkowych i niedyskryminujących procedur przetargowych. Zbycie aktywów i rozpoczęcie postępowania upadłościowego w odniesieniu do pozostałych aktywów stoczni powinny być zostać zakończone do końca czerwca 2009 r. Władze polskie składały wielokrotnie wnioski o przedłużenie terminu. Komisja wyraziła zgodę na przedłużenie terminu do dnia 31 marca 2011 r.
- (2) W toku procedury odzyskiwania pomocy Komisja zwróciła się o przekazanie wyjaśnień na temat procedur przetargowych, o których mowa powyżej. Po doniesieniach prasowych, że należąca do państwa Agencja Rozwoju Przemysłu (zwana dalej „ARP”) mogła przyznać pożyczkę

⁽²⁾ Decyzja Komisji z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 19/05 (ex N 203/05) udzielonej przez Polskę dla Stoczni Szczecińskiej (Dz.U. L 5 z 8.2.2010, s. 1), i decyzja Komisji z dnia 6 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 17/05 (ex N 194/05 i PL 34/04) udzielonej przez Polskę Stoczni Gdynia (Dz.U. L 33 z 4.2.2010, s. 1).

spółce Crist S.A (zwanej dalej „Crist” lub „spółką”) na zakup majątku Stoczni Gdynia, Komisja zwróciła się o dostarczenie wyjaśnień w tej kwestii podczas spotkania z polskimi władzami w dniu 22 października 2010 r. Władze polskie zobowiązały się przekazać wszystkie niezbędne informacje i potwierdzające je dokumenty dotyczące transakcji.

- (3) Władze polskie przedstawiły informacje w dniu 25 listopada 2010 r. Dodatkowe informacje zostały przekazane dnia 5 grudnia 2011 r.
- (4) Komisja spotkała się z władzami polskimi w dniu 6 grudnia 2011 r.
- (5) W dniu 28 czerwca 2011 r. wiceprzewodniczący Almunia skierował pismo do polskiego Ministra Skarbu Państwa, Aleksandra Grada, na które ten ostatni udzielił odpowiedzi w dniu 18 lipca 2011 r. Na następne pismo wiceprzewodniczącego Almunii z dnia 7 października 2011 r., Minister Grad odpowiedział w dniu 25 października 2011 r. i poinformował Komisję o zakończeniu postępowania upadłościowego, zaplanowanego na koniec 2011 r., w odniesieniu do Stoczni Gdynia i Stoczni Szczecińskiej.

II. OPIS

1. Opis beneficjenta

- (6) Według władz polskich, Crist – spółka z siedzibą w Gdańsku, została założona w 1990 r. przez jej dwóch obecnych akcjonariuszy. W spółce zatrudnionych jest około 150 pracowników oraz ok. 500 osób prowadzących działalność gospodarczą, świadczących usługi na rzecz spółki. Przedmiotem działalności Crist są głównie: przemysł stoczniowy, naprawa statków oraz instalacje wykorzystywane w przemyśle morskim. W okresie od 2004 r. do 2008 r. spółka prowadziła rocznie prace na około 20 statkach i innych konstrukcjach. Klientami spółki są głównie właściciele statków z Europy (Niemiec, Holandii, Skandynawii i Polski).
- (7) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze polskie spółka prowadzi działalność głównie w trzech segmentach rynku:
  - statki *offshore* (głównie świadczące usługi dla platform wiertniczych) oraz obiekty typu *offshore*, platformy wykorzystywane do przeszukiwania zasobów lub platformy wiertnicze, głównie w celu poszukiwania ropy i gazu na morzu. W 2007 r., czyli w ostatnim roku poprzedzającym kryzys finansowy, sektor ten rozwijał się. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze polskie, w latach 2008–2009 w sektorze odnotowano spowolnienie gospodarcze;
  - tzw. „statki towarowe przystosowane do przewożenia ładunków toczonych i pojazdów” (zwane dalej „rorowcami”), z kilkoma pokładami, na które można łatwo wtoczyć przewożone towary (głównie pojazdy, takie jak samochody osobowe, ciężarówki i inne pojazdy kołowe), a następnie je z nich stoczyć. Według władz polskich uznaje się, że na rynku tym występuje duża konkurencja oraz nadwyżka zdolności produkcyjnych. Wiele europejskich stoczni walczy o utrzymanie się na rynku produkcji rorowców ze względu na silną konkurencję azjatycką;

- instalacje hydrotechniczne, które obejmują głównie farmy wiatrowe zlokalizowane na morzu.
- (8) Według władz polskich Crist zwiększyła swoje dochody w okresie 2002–2009 dziesięciokrotnie, osiągając zyski w wysokości 383,7 mln PLN w 2009 r. (85,5 mln EUR)⁽³⁾. Majątek trwały spółki w 2008 r. wynosił 33,7 mln PLN (7,5 mln EUR). Wartość ta znacznie wzrosła do prawie 238,5 mln PLN (53,1 mln EUR) po nabyciu majątku Stoczni Gdynia w 2010 r.
- (9) W latach 2007, 2008 i 2009 przychody zwiększyły się, podczas gdy zyski zmalały:
- w 2007 r. przychody osiągnęły wartość 323,4 miliona PLN (72,0 mln EUR), dochód netto wyniósł natomiast 22,2 mln PLN (4,9 mln EUR);
- w 2008 r. przychody osiągnęły wartość 361,0 miliona PLN (80,4 mln EUR), dochód netto wyniósł natomiast 20,1 mln PLN (4,5 mln EUR);
- przychody uzyskane w 2009 r. wyniosły 383,7 mln PLN, natomiast dochód netto – 15,5 mln PLN (3,5 mln EUR).
- (10) Według władz polskich w 2011 r. spółka zaciągnęła kredyty i osiągnęła limit zaangażowania na kwotę [> 400] (*) mln PLN ([$> 89,1$] (*) mln EUR), łącznie z pożyczką udzieloną przez ARP (zob. poniżej „Opis środka pomocy”) i wsparciem finansowym w różnych formach udzielonym przez cztery banki prywatne. Spółka jest obecnie zaangażowana w wykonanie 10 umów o łącznej wartości [> 600] (*) mln PLN ([$> 133,6$] (*) mln EUR)⁽⁴⁾ i negocjuje dalsze umowy o łącznej wartości [> 500] (*) mln PLN ([$> 111,4$] (*) mln EUR).

2. Opis programu

- (11) Dnia 27 maja 2010 r., spółka Crist wystąpiła o udzielenie pożyczki przez ARP (zob. poniżej „Opis środka pomocy”) w ramach programu „Wspierania przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. inicjatyw pobudzających polską gospodarkę” (zwanego dalej „programem”) w podkategorii „Wspieranie dla przedsiębiorstw w regionach najbardziej zagrożonych kryzysem gospodarczym”.
- (12) Program ma na celu pobudzanie wzrostu gospodarczego. W następstwie kryzysu finansowego w 2008 r., banki stały się mniej skłonne do udostępnienia finansowania nowym i istniejącym przedsiębiorstwom handlowym, zastrzyżyły kryteria udzielania pożyczek i wymogi bezpieczeństwa.
- (13) Do przedsiębiorstw kwalifikujących się do uzyskania wsparcia w ramach programu należą średnie i duże przedsiębiorstwa realizujące projekty mające na celu stymulo-

wanie popytu w polskiej gospodarce oraz działające w zagrożonych rejonach dotkniętych kryzysem gospodarczym oraz poważnymi powodziami.

- (14) Zagrożone powiaty zostały jednoznacznie określone w programie. Zgodnie z założeniami programu jednym z zagrożonych powiatów jest Gdańsk, podczas gdy Gdynia – nie.
- (15) Zgodnie z programem, Agencja Rozwoju Przemysłu będzie uczestniczyć w projektach i przedsięwzięciach w celu stymulowania popytu gospodarczego i rozwoju gospodarczego. Ze względu na swoje zaangażowanie ARP powinna uzyskać odpowiednią stopę zwrotu, to jest zgodnie z warunkami rynkowymi. Maksymalna intensywność finansowania udzielonego przez ARP nie może przekroczyć 80 % wartości netto planowanej inwestycji.
- (16) Według władz polskich Agencja Rozwoju Przemysłu nie powinna wspierać projektów, które mogą zawierać elementy pomocy państwa, z wyjątkiem projektów dotyczących bezpieczeństwa narodowego i obrony zgodnie z art. 346 TFUE⁽⁵⁾.

3. Opis środka

- (17) Środek, który jest obecnie objęty dochodzeniem, to pożyczka na kwotę 150 mln PLN (33,4 mln EUR) przyznana przez ARP spółce Crist dnia 14 września 2010 r. (zwana dalej „pożyczką ARP”). Według władz polskich stanowi ona mniej niż [37] % całkowitej kwoty kredytów i limitów zaangażowania spółki.
- (18) Zgodnie z programem, stopa procentowa pożyczki udzielonej przez ARP powinna wynieść tyle, ile odpowiednia stopa bazowa, powiększona o marżę odsetkową netto 0,9–4 % rocznie (zwaną dalej „marżą odsetkową”) odpowiednio do ryzyka finansowania i jakości zabezpieczeń dostarczonych przez beneficjenta, zgodnie z tym, co przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 1

Marża odsetkowa według programu

Ryzyko finansowe	mocne zabezpieczenie	średnie zabezpieczenie	słabe
niskie	0,9 %	1,0-1,4 %	1,5-1,8 %
średnie	1,0-1,4 %	1,5-1,8 %	1,9-3,3 %
wysokie	1,5-1,8 %	1,9-3,3 %	3,4-4,0 %

- (19) Marża odsetkowa dla pożyczki udzielonej Crist przez ARP została ustalona w wysokości 1,8 %. Ogólna stopa oprocentowania pożyczki otrzymanej przez spółkę Crist wyniosła 7,02 %. Stopa oprocentowania została ustalona na poziomie stopy bazowej zdefiniowanej jako sześciomiesięczna stopa WIBOR⁽⁶⁾ (równa 4,02 % w

⁽³⁾ Dane w EUR w niniejszej decyzji to wartości przybliżone podane wyłącznie w celach orientacyjnych z wyjątkiem kwoty [...] mln EUR, stanowiącej wartość umowy między Crist i BELUGA HOCHTIEF Offshore, która jest wyrażona w EUR (zob. przypis nr 4 poniżej). Wszystkie wartości w PLN są przeliczane na EUR po kursie wymiany z dnia 2 grudnia 2011 r.: 1 EUR = 4,49 PLN.

(*) Informacje poufne

⁽⁴⁾ Władze polskie przedstawiły Komisji kopię umowy między Crist i BELUGA HOCHTIEF Offshore na kwotę [...] mln EUR.

⁽⁵⁾ Zgodnie z niniejszym artykułem: „Postanowienia Traktatów nie stanowią przeszkody w stosowaniu następujących reguł: [...] b) każde państwo członkowskie może podejmować środki, jakie uważa za konieczne w celu ochrony podstawowych interesów jego bezpieczeństwa, a ...”.

⁽⁶⁾ Ang. *Warsaw interbank reference rate*.

chwili udzielenia pożyczki) + 1,2 %, do których dodano marżę odsetkową w wysokości 1,8 %. Marża odsetkowa została ustalona przez ARP na poziomie 1,8 % jako ryzyko finansowania transakcji, a zabezpieczenie zostało oszacowane jako średnie. Według danych przedstawionych w tabeli 1 marża powinna zatem wynieść między 1,5 % a 1,8 %.

- (20) Na zabezpieczenie pożyczki ARP składa się:
- hipoteka na suchym doku i zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym związanym z suchym dokiem;
  - zastaw rejestrowy na wszystkich akcjach spółki Crist;
  - weksel własny *in blanco* podpisany przez spółkę Crist.
- (21) Zgodnie z programem, zabezpieczenie musi odpowiadać co najmniej 150 % środków finansowych przekazanych przez ARP.
- (22) Pożyczka ARP jest wymagalna od dnia 31 grudnia 2015 r., to jest została udzielona na mniej więcej 5 lat i 3 miesiące, ponieważ odnośny środek został przyznany w dniu 14 września 2010 r.
- (23) Dzięki środkom finansowym przekazanych przez Agencję Rozwoju Przemysłu, w trzeciej turze przetargu mającego na celu zbycie aktywów Stoczni Gdynia w dniu 15 września 2010 r., spółka Crist, zgodnie z doniesieniami prasowymi, była w stanie przebić ofertę innego konkurenta, czyli podmiotu „Patia” (spółki zarejestrowanej na Cyprze, powiązanej z ukraińską spółką ISD – właścicielem Stoczni Gdańsk), oferując 175 mln PLN (39,0 mln EUR) za nabycie pakietu aktywów (zwanego dalej „suchym dokiem”).
- (24) Cena minimalna suchego doku została ustalona na kwotę 96,7 mln PLN (21,5 mln EUR).

III. UWAGI POLSKI

- (25) Według władz polskich warunki pożyczki ARP były podobne do warunków oferowanych przez inwestorów prywatnych.

1. Stopa oprocentowania

- (26) Władze polskie podkreślają, że marża odsetkowa ustalona przez ARP była najwyższą marżą określoną dla tego przedziału ryzyka finansowego i jakości zabezpieczenia zgodnie z metodyką określania marży odsetkowej (zob. pkt 18 oraz tabelę 1 powyżej).

2. Zabezpieczenia

- (27) Władze polskie twierdzą, że zabezpieczenie przewidziane na potrzeby pożyczki udzielonej przez Agencję Rozwoju Przemysłu (zob. pkt 20 powyżej) można ocenić jako średnie. Można zatem wnioskować, opierając się na złożonym zabezpieczeniu, iż twierdzenie to wynika z porównania szacunkowych wartości zabezpieczenia z minimalną kwotą zabezpieczenia wymaganego w ramach programu.

Władze polskie szacują, że łączna wartość zabezpieczenia musi wynosić co najmniej 225 mln PLN (150 % z 150 mln PLN), ponieważ zgodnie z programem, zabezpieczenie

musi odpowiadać co najmniej 150 % środków finansowych udostępnionych przez ARP (zob. pkt 21 powyżej);

Władze polskie twierdzą, że niezależny rzeczoznawca ustalił wartość rynkową suchego doku na kwotę 169,5 mln PLN (37,8 mln EUR). Ponadto według władz polskich wartość rynkowa spółki została oszacowana przez niezależnego rzeczoznawcę zgodnie z metodą wartości aktywów netto na kwotę [50 - 150] (*) mln PLN ([11,1 - 33,4] (*) mln EUR), a jej wartość obliczona zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych została oszacowana na kwotę [300 - 500] (*) mln PLN ([66,8 - 111,4] (*) mln EUR). Komisja nie otrzymała żadnej z wymienionych wycen sporządzonych przez rzeczoznawców.

3. Wartości odniesienia

- (28) Władze polskie wskazują, że udział banku komercyjnego – [...] (*) Banku – świadczy o tym, że pożyczka ARP została udzielona na warunkach rynkowych. W lutym 2010 r., [...] (*) Bank udzielił kredytu spółce Crist (zwanego dalej „kredytem [...] (*) Banku”) w wysokości [20 - 30] (*) mln PLN ([4,5 - 6,7] (*) mln EUR). Zastosowana zmienna stopa procentowa była równa trzymiesięcznej stopie WIBOR + 2,5 % marży. W dniu podpisania umowy między [...] (*) Bankiem i spółką Crist ogólna stopa oprocentowania wynosiła 6,62 %.
- (29) [...] (*) Bank udzielił kredytu na okres do dnia 31 grudnia 2013 r., a jego spłata jest dokonywana w ratach kwartalnych w wysokości około [1,4 - 2,2] (*) mln PLN ([0,31 - 0,49] (*) mln EUR). Kredyt został przyznany spółce Crist na zrefinansowanie zakupu kadłubowni Stoczni Gdynia podczas drugiego przetargu w listopadzie 2009 r. Zakup ten był pierwotnie finansowany ze środków własnych spółki Crist. Spółka zapłaciła łącznie 38,2 mln PLN (8,5 mln EUR) za ten pakiet aktywów.
- (30) Na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez [...] (*) Bank składa się hipoteka na zakupionej kadłubowni i tzw. „weksel własny *in blanco*”, podpisany przez spółkę Crist i zabezpieczony przez akcjonariuszy oraz ich małżonków.

4. Biznes plan

- (31) Władze polskie przekazały Komisji biznes plan spółki Crist („biznes plan”). Agencja Rozwoju Przemysłu przeprowadziła konsultacje z partnerami handlowymi spółki, w szczególności bankami prywatnymi, i otrzymała odpowiedzi potwierdzające stabilność finansową spółki. Władze polskie przekazały Komisji pisma banków prywatnych zawierające potwierdzenie.
- (32) W biznes planie założono, że spółka Crist dokona zakupu majątku Stoczni Gdynia o łącznej wartości 188,2 mln PLN (41,9 mln EUR): 38,2 mln PLN (8,5 mln EUR) za kadłubownię zakupioną w ramach drugiej tury przetargu w 2009 r. (zob. pkt 30 powyżej) i 150 mln PLN (33 mln EUR) za suchy dok. Ostatecznie, spółka Crist musiała zapłacić 25 mln PLN (5,6 mln EUR) więcej za suchy dok w ramach trzeciej tury przetargu (zob. pkt 23 powyżej).

- (33) W biznes planie założono, że wartość bieżąca netto projektu inwestycyjnego wyniosłaby [> 30] (*) mln PLN ($[> 6,7]$ (*) mln EUR), a wewnętrzna stopa zwrotu wynosi [> 10] (*) %. Podstawą tych szacunków jest założenie, że spółka zapłaciła 150 mln PLN za suchy dok. Władze polskie nie dostarczyły zaktualizowanych danych uwzględniających faktycznie zapłaconą cenę tzn. 175 mln PLN.
- (34) Władze polskie argumentują, że przy zysku netto w wysokości 12,6 mln PLN (2,8 mln EUR) w 2010 r. i 16,8 mln PLN (3,7 mln EUR) w pierwszym kwartale 2011 r., spółka uzyskała wyniki netto, które przekroczyły o około 10 milionów PLN (2,2 mln EUR) dane liczbowe przewidziane w biznes planie. Analiza sytuacji finansowej spółki wykazuje, że spółka była w stanie na bieżąco wywiązać się ze swoich zobowiązań finansowych, w tym płatności odsetek.

IV. OCENA

1. Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (35) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (36) Aby środek krajowy został uznany za pomoc państwa, należy spełnić wszystkie następujące warunki: (1) środek przynosi korzyść przy użyciu zasobów państwowych; (2) korzyść jest przyznawana selektywnie; oraz (3) środek zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji i może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

1.1. Istnienie korzyści

- (37) Komisja ma wątpliwości, czy spółka Crist byłaby w stanie pozyskać tak znaczące środki finansowe na podobnych warunkach na rynku na podstawie biznes planu, o którym mowa powyżej.

1.1.1. Stopa oprocentowania

- (38) Komisja ma wątpliwości, czy stopa oprocentowania pożyczki ARP odpowiada rynkowej stopie oprocentowania, ponieważ władze polskie nie przedstawiły informacji dotyczących ratingu spółki i poziomu zabezpieczenia w kontekście rynkowych wartości odniesienia do stawek stosowanych na rynku instrumentów dłużnych o podobnej charakterystyce. W związku z tym Komisja nie jest obecnie w stanie ustalić, czy stopa oprocentowania pożyczki ARP jest zgodna z testem inwestora prywatnego. Komisja ma uzasadnione wątpliwości, czy wartość odniesienia zaproponowana przez Polskę, to jest kredyt udzielony przez [...] (*) Bank, może być uznana za dopuszczalną wartość odniesienia (zob. pkt 49–51 poniżej).
- (39) W komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (zwanym dalej „komunikatem w sprawie stóp referencyjnych”) (7) określono metody ustalania stóp referencyjnych, które

Komisja może zastosować zastępczo dla stopy rynkowej oraz do mierzenia ekwiwalentu dotacji pomocy, w szczególności w przypadku, gdy wypłaca się ją w kilku transzach, a także do obliczania elementu pomocy będącego pochodną programów dotacji na spłatę oprocentowania. Stosuje się je również do sprawdzania zgodności z zasadą *de minimis* oraz z rozporządzeniami o wyłączeniach grupowych. Komisja pragnie podkreślić, że komunikat w sprawie stóp referencyjnych stosuje się jedynie zastępczo (8), i nie jest on wiążący dla Komisji podczas stosowania przez nią testu prywatnego inwestora, zwłaszcza w przypadkach dostępności rzeczywistych danych rynkowych, które są wyraźnie inne niż dane, które wskazuje komunikat w sprawie stóp referencyjnych (9). Jest to szczególnie istotne w przypadku większych kredytów, przyznanych poza zakresem obowiązywania zgłoszonych programów pomocy lub rozporządzeń o wyłączeniach grupowych.

- (40) Zgodnie z komunikatem w sprawie stóp referencyjnych, stopy referencyjne oblicza się poprzez dodanie marży do podstawowej stopy bazowej odpowiadającej jednorocznej stopie IBOR (jednorocznej stopie rynku pieniężnego w danym państwie). Stosowana marża zależy od ratingu przedsiębiorstwa i zabezpieczenia.

Tabela 2

Marże kredytów w punktach bazowych zgodnie z komunikatem w sprawie stóp referencyjnych

Kategoria ratingu	Poziom zabezpieczeń		
	Wysoki	Standardowy	Niski
Wysoki (AAA-A)	60	75	100
Dobry (BBB)	75	100	220
Zadawalający (BB)	100	220	400
Niski (B)	220	400	650
Zły/trudności finansowe (CCC i poniżej)	400	650	1 000

- (41) Biorąc pod uwagę, że stopa bazowa we wrześniu 2010 r. wynosiła w Polsce 4,49 % (10), stopa pożyczki ARP (7,02 %) byłaby wyższa niż zastosowana stopa referencyjna jedynie w przypadku, gdyby:

— rating spółki Crist w chwili udzielenia środka był co najmniej „zadawalający” (BB), a poziom zabezpieczenia co najmniej „standardowy” (11), lub

(8) Zgodnie z pierwszym akapitem komunikatu w sprawie stóp referencyjnych: „W ramach kontrolowania przez Wspólnotę pomocy państwa Komisja korzysta ze stóp referencyjnych [...]. Stopy referencyjne [...] stosuje się zastępczo dla stopy rynkowej [...]”.

(9) Zob. pkt 137 decyzji Komisji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie SA.32600 (11/C) – SeaFrance – Plan restrukturyzacji (Dz.U. C 208 z 17.7.2011, s. 8).

(10) Stopę bazową, obliczoną zgodnie z komunikatem w sprawie stóp referencyjnych, dla Polski na wrzesień 2010 r. można znaleźć na stronie internetowej Komisji: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

(11) W przypadku „zadawalającego” ratingu i „standardowego” zabezpieczenia stopa referencyjna wyniosłaby $(4,49 + 2,20 =) 6,69$ %, tzn. byłaby niższa niż stopa pożyczki ARP (7,02 %).

(7) Dz. U. C 14, 19.1.2008, s. 6.

— poziom zabezpieczenia był "niski", rating spółki Crist powinien być co najmniej „dobry” (BBB) ⁽¹²⁾.

- (42) Władze polskie przekazały jedynie informację, że spółka „posiadała zdolność kredytową a jej sytuacja ekonomiczno-finansowa była dobra” ⁽¹³⁾. Władze polskie nie podały Komisji konkretnej pozycji ratingowej spółki Crist, jednocześnie nic nie wskazuje na to, że chodziło o „dobrą” pozycję ratingową w rozumieniu komunikatu w sprawie stóp referencyjnych, tzn. że spółka miała pozycję ratingową na poziomie BBB.
- (43) Władze polskie nie dostarczyły informacji na temat poziomu zabezpieczenia w rozumieniu komunikatu w sprawie stóp referencyjnych. Po prostu wskazały, że poziom zabezpieczenia był „średni” w rozumieniu programu (zob. pkt 18 oraz Tabela 1 powyżej) oraz, że metody programu „biorą pod uwagę zarówno treść Komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02), jak również uwarunkowania rynkowe” ⁽¹⁴⁾.
- (44) Komisja przyjmuje do wiadomości, że zabezpieczenie pożyczki ARP obejmuje między innymi hipotekę na suchym doku (zob. pkt 20). Komisja uznaje jednak, że cena zapłacona przez spółkę Crist w trzeciej turze przetargu dotyczącego suchego doku, tzn. 175 mln PLN (zob. pkt 23 powyżej) nie może być wykorzystana zastępczo jako wartość zabezpieczenia. Ma wątpliwości co do tego, że taka cena jest faktyczną ceną rynkową, ponieważ zakup suchego doku został sfinansowany pożyczką ARP, która może stanowić pomoc państwa.

1.1.2. Zabezpieczenia

- (45) Umowa między ARP i spółką Crist stanowiąca podstawę udzielenia pożyczki i wyceny rzeczoznawców dotyczące akcji spółki Crist i suchego doku jako zabezpieczenia pożyczki (zob. pkt 22 i 27 powyżej) nie zostały przekazane Komisji.
- (46) W związku z powyższym Komisja uważa, że Polska nie wykazała, że trzy wyceny rzeczoznawców zostały wykonane z dochowaniem pewnej ostrożności, a prywatny inwestor byłby skłonny zaakceptować takie zabezpieczenie.

1.1.3. Wartość odniesienia

- (47) Władze polskie twierdzą, że pożyczka ARP została udzielona w okolicznościach podobnych do okoliczności, w których [...] (*) Bank udzielił kredytu i w związku z tym jest zgodna z testem prywatnego inwestora.
- (48) Komisja uważa jednak, że kredyt [...] (*) Banku różni się od pożyczki ARP. [...] (*) Bank zrefinansował transakcję, którą spółka Crist pokryła pierwotnie ze środków własnych. Ponadto kwota kredytu udzielonego przez [...] (*)

Bank jest znacznie niższa. Zatem, chociaż kredyt przyznany przez [...] (*) Bank wskazuje, że spółka Crist była w stanie uzyskać finansowanie na rynku po kosztach podobnych do pożyczki ARP, Komisja uwzględni fakt, że pożyczka ARP opiewała na kwotę pięciokrotnie wyższą niż kredyt przyznany przez [...] (*) Bank.

- (49) Ponadto Komisja wstępnie jest zdania, że pożyczka ARP pociągała za sobą dużo wyższe ryzyko niż kredyt [...] (*) Banku, ponieważ jej kwota przekraczała środki własne spółki Crist (w przeciwieństwie do kredytu [...] (*) Banku) i czas na który została udzielona był znacznie dłuższy niż w przypadku [...] (*) Banku (pięć lat i trzy miesiące w porównaniu do trzech lat i ośmiu miesięcy).

1.1.4. Biznes plan

- (50) Komisja podziela opinię władz polskich, że dane finansowe spółki za 2010 r. i za pierwszy kwartał 2011 r. rzeczywiście przekroczyły odpowiadające im dane szacunkowe w biznes planie. Jednak w chwili udzielania pożyczki spółka od trzech lat doświadczała zniżkowej tendencji pod względem wyników netto.
- (51) Komisja może przyjąć, że z uwagi na stabilność finansową spółki oraz ze względu na fakt, że była ona w stanie regulować swoje zobowiązania finansowe, spółka Crist miała ogólnie dobrą sytuację finansową w chwili udzielenia pożyczki przez ARP. Komisja ma wątpliwości co do tego, czy inwestor prywatny zgodziłby się na finansowanie w kontekście kryzysu finansowego, który trwał w pełni w chwili przyznania środka pomocy.
- (52) Władze polskie same przyznają, że biznes plan świadczy o tym, iż spółka ma silną konkurencję ze strony spółek azjatyckich, a w różnych analizach przywołanych przez Polskę twierdzi się, że rynek ten boryka się z nadwyżką zdolności produkcyjnych o 20–40 %, jednocześnie wzrost cen stali coraz bardziej podnosi ryzyko działalności w tym sektorze.
- (53) Ponadto nawet jeżeli Polska nie ucierpiała z powodu kryzysu finansowego w 2008 r., jak wiele innych krajów OECD, we wrześniu 2010 r., kiedy Agencja Rozwoju Przemysłu przyznała środek pomocy, w pełni trwał kryzys finansowy w gospodarce światowej.

1.1.5. Uprzywilejowane traktowanie spółki (niezgodność z programem)

- (54) Komisja uznaje, że spółka Crist została potraktowana w sposób uprzywilejowany poprzez uzyskanie pożyczki ARP w ramach programu. Bez uszczerbku dla kwestii, czy sam program stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, Komisja ma wątpliwości, czy spółka kwalifikowała się do objęcia wsparciem udzielonym przez ARP zgodnie z programem. Komisja ma wątpliwości, czy intensywność finansowania zapewnionego spółce Crist przez ARP jest zgodna z maksymalnym progiem finansowania określonym przez program (zob. pkt 15 powyżej).

1.1.5.1. Kwalifikowalność spółki Crist zgodnie z programem

- (55) Zgodnie z programem spółki kwalifikujące się do uzyskania finansowania powinny być aktywne w jednym z

⁽¹²⁾ W przypadku „niskiego” zabezpieczenia i „dobrego” ratingu stopa referencyjna wyniosłaby $(4,49 + 2,20) = 6,69\%$, tzn. byłaby niższa niż stopa pożyczki ARP (7,02 %).

⁽¹³⁾ Pismo z dnia 18 lipca 2011 r. od polskiego Ministra Skarbu Państwa, Aleksandra Grada, w odpowiedzi na pismo wiceprzewodniczącego Almunii z dnia 28 czerwca 2011 r.

⁽¹⁴⁾ Pismo z dnia 18 lipca 2011 r. od polskiego Ministra Skarbu Państwa, Aleksandra Grada.

zagrożonych powiatów, które zostały jednoznacznie określone w programie. Gdańsk został uznany za zagrożony powiat, podczas gdy Gdynia nie uzyskała tego statusu (zob. pkt 13 i 14 powyżej).

- (56) Komisja zauważa, że spółka Crist ma siedzibę i prowadzi swoją działalność w Gdańsku – nie w Gdyni, podczas gdy inwestycja, której dotyczy wniosek o finansowanie złożony w ramach programu i związana z tym działalność handlowa ma miejsce się w Gdyni.
- (57) Komisja ma wątpliwości co do stosowności takiego kryterium kwalifikowalności oraz czy spółka Crist spełniła kryteria kwalifikowalności, aby uzyskać finansowanie ze strony Agencji Rozwoju Przemysłu.
- (58) Komisja podważa zasadność kryterium wymagającego, aby przed złożeniem wniosku w ramach programu, spółka miała siedzibę i prowadziła działalność w zagrożonym powiecie, zamiast zastosowania kryterium wykorzystania finansowania na inwestycje i prowadzenie działalności w zagrożonym powiecie. Wydaje się, że ostatni wariant byłby bardziej zgodny z celem programu, to jest udziałem w projektach i przedsięwzięciach, które stymulują popyt i rozwój gospodarczy w powiatach, które ucierpiały z powodu kryzysu i ostatnich powodzi.
- (59) Ze względu na to, że Gdynia nie została uznana za zagrożony powiat, Komisja ma wątpliwości, czy spółka Crist kwalifikowała się do pomocy udzielanej przez Agencję Rozwoju Przemysłu w ramach programu. W konsekwencji Komisja uznaje, że spółka Crist mogła zostać potraktowana w sposób uprzywilejowany w porównaniu do innych spółek w podobnej sytuacji, tzn. podmiotów nie kwalifikujących się do objęcia finansowaniem ze strony Agencji Rozwoju Przemysłu.

1.1.5.2. Maksymalna intensywność finansowania

- (60) Zgodnie z programem maksymalna intensywność finansowania ze strony ARP nie może przekroczyć 80 % wartości netto planowanej inwestycji (zob. pkt 15 powyżej).
- (61) Pożyczka udzielona przez Agencję Rozwoju Przemysłu wynosi 150 mln PLN (33,4 mln EUR). Pożyczka została udzielona na nabycie suchego doku w ramach trzeciej tury przetargu w odniesieniu do majątku Stoczni Gdynia, za który spółka Crist zapłaciła 175 mln PLN (39,0 mln EUR; zob. pkt 23 powyżej). Przy założeniu, że cena zapłacona przez spółkę Crist stanowi podstawę obliczenia intensywności finansowania w rozumieniu programu, intensywność pożyczki udzielonej przez Agencję Rozwoju Przemysłu wynosiłaby 86 %, a zatem przekroczyłaby poziom intensywności ustalony w tym programie.
- (62) Gdyby władze polskie przyjęły wycenę niezależnego rzeczoznawcy, o której mowa w pkt 27 powyżej, w której oszacowano wartość netto planowanej inwestycji na 169,5 mln PLN (37,8 mln EUR), maksymalna intensywność

finansowania ze strony ARP byłby równa 88 %, a co za tym idzie nadal przekraczałaby 80 % wartości netto planowanej inwestycji, określonej w programie.

- (63) Ponadto, biorąc pod uwagę fakt, że ostateczna cena zakupu nie była znana w chwili udzielania pożyczki, należałoby raczej obliczyć intensywność środka na podstawie ceny minimalnej aktywów. Po porównaniu pożyczki ARP, która wydaje się, że została udzielona bezwarunkowo w wysokości 150 mln PLN (33,4 mln EUR) z ceną minimalną suchego doku, która wynosiła 96,7 mln PLN (21,5 mln EUR, zob. pkt 24 powyżej), można stwierdzić, że intensywność pożyczki w rzeczywistości stanowi 155 % inwestycji. Na tej podstawie kwota pożyczki była znacznie wyższa niż przewidziano w programie.
- (64) W świetle powyższych elementów wykazujących, że maksymalna intensywność pomocy w wysokości 80 % przewidziana w programie Agencji Rozwoju Przemysłu nie została zachowana, Komisja uznaje, że pożyczka ARP udzielona spółce Crist wiązała się z uprzywilejowanym traktowaniem tego podmiotu w porównaniu do innych spółek ubiegających się o uzyskanie finansowania ze strony Agencji Rozwoju Przemysłu. Wskazuje to na ewentualne korzyści, które mogła uzyskać spółka Crist.

1.1.6. Wnioski dotyczące istnienia korzyści

- (65) W świetle powyższego, biorąc w szczególności pod uwagę to, że spółka Crist mogła zostać potraktowana preferencyjnie w porównaniu do innych spółek w podobnej sytuacji, stopa mogła być niższa niż stopa rynkowa, wartość zabezpieczenia mogła zostać zawyżona, spółka działała w sektorze przechodzącym recesję, w którym występuje nadmiar zdolności produkcyjnych, Komisja ma wątpliwości co do tego, czy w takich warunkach inwestor prywatny zgodziłby się zapewnić spółce Crist finansowanie.

1.2. Zasoby państwowe i możliwość przypisania pomocy państwu

- (66) Środek pomocy dotyczy zasobów państwowych udostępnionych przez Agencję Rozwoju Przemysłu, która jest podmiotem publicznym kontrolowanym przez Skarb Państwa, dlatego też pożyczka udzielana jest z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu. Wszystkie akcje Agencji Rozwoju Przemysłu należą do Skarbu Państwa, a prawo głosu na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy wykonuje Minister Skarbu. Komisja już w uprzednich decyzjach uznała, że środki przyjmowane przez Agencję Rozwoju Przemysłu można przypisać państwu⁽¹⁵⁾. Polskie władze nigdy nie zakwestionowały tych ustaleń.

1.3. Selektywność

- (67) W odniesieniu do kryterium selektywności spółka Crist jest jedynym beneficjentem środka pomocy. Środek pomocy ma charakter selektywny, ponieważ faworyzuje tylko jednego uczestnika rynku w przedmiotowym sektorze gospodarki.

⁽¹⁵⁾ Decyzja Komisji z dnia 20 kwietnia 2009 r. w sprawie pomocy państwa nr N 116/2009 udzielanej przez Polskę na rzecz przedsiębiorstwa Diora Świdnica Sp. z o.o. (Dz.U C 143 z 24.6.2009, s. 8).

1.4. *Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową*

- (68) Jak wskazano wyżej w pkt 23, dzięki pożyczce udzielonej przez Agencję Rozwoju Przemysłu spółka Crist była w stanie przebić ofertę innego oferenta. Zdaniem Komisji, wskazuje to w szczególności na zakłócenie konkurencji, ponieważ takie przetargi skutkują powstaniem sytuacji, w której „zwycięzca bierze wszystko”.
- (69) Domniemany beneficjent działa w sektorze przemysłu stoczniowego, dla którego wyraźnie istnieje rynek unijny. Istnieje przynajmniej możliwość konkurowania z innymi stoczniami działającymi w Unii Europejskiej w różnych segmentach rynków przemysłu stoczniowego, co zostało potwierdzone przez władze polskie. Komisja jest zatem zdania, że zgłoszone środki pomocy mogą wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

1.5. *Podsumowanie*

- (70) W związku z powyższym Komisja uważa, że omawiany środek pomocy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

2. *Zgodność z postanowieniami Traktatu*

- (71) Biorąc pod uwagę, że środek pomocy stanowi pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy zbadać, czy jest on zgodny z rynkiem wewnętrznym w świetle odstępstw, o których mowa w art. 107 ust. 2 i ust. 3 TFUE.
- (72) W niniejszym przypadku nie mają zastosowania odstępstwa określone w art. 107 ust. 2 TFUE dotyczące pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom, pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz pomocy przyznawanej gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec.
- (73) Zgodnie z Zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego⁽¹⁶⁾, pomoc dla przemysłu stoczniowego może być uznana za pomoc regionalną zgodną ze wspólnym rynkiem jedynie, jeżeli została „przyznana na inwestycje przeznaczone na polepszenie stanu infrastruktury lub modernizację istniejących stoczni, niezwiązane z finansową restrukturyzacją danych stoczni, których celem jest poprawienie produktywności istniejących instalacji”. Warunek ten nie jest spełniony, gdyż celem środka pomocy nie są inwestycje przeznaczone na polepszenie stanu infrastruktury lub modernizację stoczni spółki. W związku z powyższym przedmiotowa pomoc nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. a) i c) TFUE jako pomoc państwa przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu określonych niekorzystnie położonych regionów w Unii Europejskiej.

- (74) Środek pomocy nie wchodzi w zakres kategorii projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, do których stosuje się odstępstwo, o którym mowa w art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, ani nie jest przeznaczony na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa

kulturowego, tak więc nie kwalifikuje się do objęcia odstępstwem przewidzianym w art. 107 ust. 3 lit. d) TFUE.

- (75) Wreszcie, należy zbadać, czy do środka pomocy stosuje się odstępstwo, o którym mowa w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zgodnie z którym dozwolona jest pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (76) W tym kontekście Komisja uznaje, że środek pomocy nie jest objęty żadnymi wytycznymi Komisji, na podstawie których pomoc państwa może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (77) W szczególności wydaje się, że przedmiotowa pomoc nie jest powiązana z inwestycjami na badania i rozwój w rozumieniu Wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną⁽¹⁷⁾, z inwestycjami na ochronę środowiska, jak przewidziano w Wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska⁽¹⁸⁾ lub w celu ratowania lub restrukturyzacji podmiotów znajdujących się w trudnej sytuacji (ponieważ przedsiębiorstwo nie wydaje się być w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 2.1 Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw)⁽¹⁹⁾.
- (78) Zdaniem Komisji środek pomocy jedynie pociąga za sobą udzielenie przez Agencję Rozwoju Przemysłu pożyczki spółce Crist na korzystnych warunkach. Jest więc prawdopodobne, że środek ten obniżył koszty, jakie spółka normalnie by poniosła. Środek ten można w związku z tym uznać za pomoc operacyjną. W tym kontekście Komisja przypomina, że zgodnie z orzecznictwem sądów Unii, pomoc operacyjna, czyli taka, której celem jest uwolnienie przedsiębiorstwa od kosztów, które musiałoby ono samo ponosić w ramach bieżącego zarządzania lub zwykłej działalności, co do zasady nie jest objęta zakresem stosowania art. 107 ust. 3 TFUE, ponieważ skutkiem tego rodzaju pomocy jest zasadniczo zakłócenie konkurencji w sektorach, w których pomoc jest przyznana, jednocześnie jednak, ze względu na swój charakter, nie służy osiągnięciu jednego z celów wyjątków przewidzianych w art. 107 ust. 3 TFUE⁽²⁰⁾.
- (79) W związku z powyższym Komisja jest zdania, że środek pomocy ma negatywny wpływ na warunki wymiany handlowej w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem, i że w związku z tym nie kwalifikuje się do objęcia odstępstwem, o którym mowa w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (80) Biorąc pod uwagę, że środek pomocy nie kwalifikuje się do objęcia go odstępstwami, o których mowa w art. 107 TFUE, jest on niezgodny z rynkiem wewnętrznym.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 82 z 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁹⁾ Dz. U. C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽²⁰⁾ Sprawa C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-6857, pkt 30; sprawa T-459/93 Siemens SA przeciwko Komisji, Rec. [1995] s. II-1675, pkt 48; sprawa T-396/08 Freistaat Sachsen und Land Sachsen-Anhalt przeciwko Komisji, Rec. [2010] s. II-0000, pkt 46 do 48.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, s. 11.

V. WNIOSKI

- (81) W świetle powyższych ustaleń Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwraca się do władz polskich o przedłożenie uwag i dostarczenie wszelkich informacji, jakie mogą być pomocne w ocenie przedmiotowych środków pomocy, w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania niniejszego pisma. Komisja prosi władze polskie o niezwłoczne przesłanie kopii niniejszego pisma do potencjalnego beneficjenta pomocy.
- (82) Komisja pragnie przypomnieć Polsce, że art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ma skutek zawieszający i pragnie zwrócić uwagę na art. 14 rozporzą-

dzenia Rady (WE) nr 659/1999, który stanowi, że wszelka pomoc udzielona bezprawnie może zostać odzyskana od beneficjenta.

- (83) Komisja uprzedza władze polskie, że udostępni zainteresowanym stronom informacje, publikując niniejsze pismo wraz z jego streszczeniem w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Poinformuje również zainteresowane strony w państwach EFTA, będących sygnatariuszami porozumienia EOG, publikując zawiadomienie w Suplemencie EOG do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz poinformuje Urząd Nadzoru EFTA, przesyłając kopię niniejszego pisma. Wszystkie zainteresowane strony zostaną zaproszone do przedstawienia uwag w ciągu jednego miesiąca od dnia publikacji.”